

Det Kgl. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	411.0
Dato:	7/9-10
Saksnr:	201001693-071

Vår dato 01.09.2010
Deres dato 12.05.2010
Vår referanse DM 296938
Deres referanse 201001693 /ESHS

HØRINGSSVAR - UTVIDET BRUK AV POLITIATTESTER I BARNEVERNET (FORSLAG OM ENDRINGER I BARNEVERNLOVEN § 6-10)

1. Generelle merknader

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) registrerer at det for stadig flere deler av arbeids- og samfunnsliv stilles krav til politiattester for å utføre visse oppgaver. Begrunnelsen for dette kan være god i de enkelte tilfellene, men vi savner ofte en avveining av hva man oppnår av trygghet ved å stille slike krav mot de merbelastninger og merarbeid det påfører myndigheter, virksomheter og enkeltpersoner.

Vi merker oss også at krav til sertifisering for yrkesutøvelse og for godkjenning av utdanning, særlig fra utlandet, for utøvelse av forskjellige yrker i dag fremstår som et villnis av forskjellige ordninger administrert av forskjellige offentlige etater og institusjoner, og ofte overlatt helt til den enkelte arbeidsgivers skjønn.

Etter NHOs mening er det behov for en samlet gjennomgang av prinsippene for krav til utdanning, sertifikater og attester, både for yrkesutøvelse og andre samfunnsfunksjoner. Det bør blant annet vurderes om det er mulig å samle ansvaret for å koordinere vitnesbyrd, sertifikater og attester. Et offentlig utvalg vil kunne være egnet til å foreta en slik gjennomgang og vurdering. NHO bidrar gjerne i et slikt arbeid.

2. Særlige merknader

Når det gjelder foreliggende høringssak, har NHO følgende merknader i saken:

2.1. Skillet mellom hvilke lovbrudd som skal gi yrkesforbud, og hvilke som skal overlates til arbeidsgivers skjønn

I høringsnotatet listes det opp en rekke lovbrudd som skal tas med i politiattest ved ansettelse i barnevernet. For de fleste av disse lovbruddene foreslås det at det skal innføres et forbud mot ansettelse. For noen lovbrudds vedkommende vil det bli overlatt til arbeidsgivers skjønn å vurdere om ansettelse kan finnes sted.

NHO mener et slikt skille er uheldig, og vil anbefale at de lovbrudd som tas med i politiattesten automatisk skal føre til forbud mot ansettelse. Det vil etter vår mening i praksis bli slik at de lovbruddene som tas med i attesten automatisk vil føre til at vedkommende ikke vil bli ansatt. Bedriftene vil ikke ta sjanse på å komme i vanskeligheter, blant annet pådra seg erstatningsansvar, dersom de ansetter en person med merknader. Vi viser i denne forbindelse til Riksadvokatens uttalelse om dette, se:

http://www.regjeringen.no/pages/13409369/Riksadvokaten_vedlegg.pdf.

For arbeidssøkere fra EØS-land skal politiattester fra disse landene legges til grunn, jf pkt 2.2 nedenfor. Det vil være helt umulig for en arbeidsgiver å utøve skjønn på grunnlag av politiattester som refererer til andre lands lovgivning, og resultatet vil i praksis bli at alle lovbrudd vil føre til at vedkommende ikke blir ansatt.

2.2. Karenstid som erstatning for tilfredsstillende vandelskontroll for utlendinger utenfor EØS-området.

For EØS-borgere skal det som nevnt legges frem attester fra hjemlandet. Av mange grunner er dette ikke aktuelt for borgere fra ikke-EØS-land. Et mulig alternativ er som nevnt i høringsnotatet, å operere med en karenstid for ikke-EØS borgere, for eksempel 5 år.

NHO er generelt enig i at oversikten over hvem som har opphold i Norge og hvilken bakgrunn disse har, er for dårlig. Det er myndighetenes ansvar å hindre at folk oppholder seg ulovlig i landet, at personer uten klarlagt identitet befinner seg her, og at man ikke har gode opplysninger om den enkelte immigrants bakgrunn og kompetanse. Dette problemet bør etter NHOs mening gripes an på bred front, og ikke gjennom bestemmelser om karenstid for visse yrker.

I praksis vil karenstid bety yrkesforbud for de aktuelle yrkene for ikke-EØS-borgere. Man må regne med at de fleste vil skaffe seg andre type jobber og forbli i disse.

Hvis en slik bestemmelse innføres i barnevernet, vil det etter NHOs oppfatning være logisk at den også innføres for andre yrker med krav til politiattest. For eksempel vil det neppe bli forstått hvorfor man ikke skal ha en tilsvarende bestemmelse for barnehager. Dersom krav om politiattest etter hvert blir innført i stadig flere yrker, vil etter hvert større deler av arbeidslivet kunne bli permanent stengt for blant annet flyktninger og asylsøkere, med negative konsekvenser for integreringen.

I avveiningen mellom hva man oppnår ved karenstid og hvilke ulemper det vil medføre, må man altså legge et videre perspektiv til grunn enn bare barnevernet. I et slikt perspektiv mener NHO at ulempene er så streke at det tilsier at man ikke bør innføre karenstid for ikke-EØS-borgere. I stedet bør problemet som nevnt møtes med generelle tiltak for bedre kontroll med bakgrunn og kompetanse for innvandrere fra ikke EØS-land.

Vennlig Hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Arbeidslivspolitik

Svein Oppgaard
Direktør